

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Rundskriv R

Samtlige departementer
Statsministerens kontor

Nr.
R-102/2011

Vår ref
10/2740 C PAB/GFE

Dato
22.12.2011

Fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter

1. Innledning

Finansdepartementet har i kapittel 9.2 i Gul bok 2010 (Prop. 1 S (2009-2010)) redegjort for arbeidet med å videreutvikle regnskapsområdet i statsforvaltningen. Blant tiltakene som er omtalt i statsbudsjettet, er innføring av en standard kontoplan for alle statlige virksomheter, herunder departementene.

Finansdepartementet vil i dette rundskrivet informere om at det er fastsatt en standard kontoplan for statlige virksomheter ("standard kontoplan"), jf. punkt 2. Kontoplanen er innført som en frivillig ordning fra 1. januar 2011, med sikte på obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringene. Det understrekes at virksomhetene fortsatt skal innrette virksomhetsregnskapene slik at kravene til rapportering til bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet etter kontantprinsippet ivaretas. Virkeområdet for standard kontoplan er omtalt i punkt 3. Bestemmelser om virksomhetens bruk av kontoplanen er omtalt i punkt 4, mens forvaltning av kontoplanen og rapportering fra departementene er omtalt i punkt 5.

Dette rundskrivet er en oppdatering av rundskriv R-102 av 25. november 2010 som følge av enkelte mindre oppdateringer av standard kontoplan. Oppdatert versjon av standard kontoplan kan lastes ned fra Finansdepartementets hjemmesider, jf. punkt 2. Endringer fra tidligere versjon fremgår av innledningen til standard kontoplan.

2. Fastsettelse av standard kontoplan

Finansdepartementet har fastsatt standard kontoplan for statlige virksomheter. Standard kontoplan inneholder en inndeling av virksomhetens inntekter, utgifter og balansekonti gruppert etter art. Kontoplanen er innført som en frivillig ordning fra 1. januar 2011, med sikte på obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringene.

Fastsettelsen av standard kontoplan er gjort med hjemmel i punkt 3.2.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Standard kontoplan er utarbeidet med utgangspunkt i Norsk standard kontoplan (NS 4102), og tilpasset statlige virksomheter og statens behov for aggregert regnskapsinformasjon.

Formålet med kontoplanen er å legge til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter og for departementenes styring av underliggende virksomheter. En standard kontoplan legger også til rette for sammenlikninger internt og på tvers av statlige virksomheter, og gir bedre grunnlag for kjennskap til utgiftsstrukturen i virksomhetene og i staten samlet sett. En felles standard kontoplan gir videre stordriftsfordeler i forvaltningen av kontoplanen (herunder veiledning og kompetanseutvikling) og vil kunne bidra til å øke kvaliteten på virksomhetsregnskapene.

Det fastsettes én felles kontoplan for statlige virksomheter, og denne blir utgangspunktet både for virksomheter som fører virksomhetsregnskapet i henhold til kontantprinsippet og for virksomheter, som i samråd med overordnet departement, velger å føre virksomhetsregnskapet etter andre prinsipper enn kontantprinsippet. Hvilke konti i standard kontoplan som er relevante for alle virksomheter, og hvilke konti som er relevante for virksomheter som følger enten kontantprinsippet eller SRS¹ i virksomhetsregnskapet, fremgår av egen kolonne i kontoplanen².

Standard kontoplan følger som uttrykt vedlegg til rundskrivet. Kontoplanen finnes på Finansdepartementets hjemmeside på internett (<http://www.regjeringen.no/fin/>), både under [temaet rundskriv](#) og under [temaet statlig økonomistyring](#).

3. Virkeområde

Rundskrivet med tilhørende standard kontoplan gjelder for alle ordinære statlige forvaltningsorganer, herunder departementene, statlige forvaltningsbedrifter og forvaltningsorganer med særskilte fullmakter. Disse benevnes heretter som virksomheter. Standard kontoplan kan benyttes uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som benyttes ved utarbeidelse av virksomhetsregnskapet.

4. Virksomhetenes bruk av standard kontoplan

Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.2.3, 3. og 4. avsnitt, stiller følgende krav til virksomhetens kontoplan:

”Kontoplanen fastsettes av virksomheten slik at rapportering til overordnet myndighet kan skje på en hensiktsmessig måte og gi grunnlag for den interne styringen.

Departementet må vurdere behovet for å samordne kontoplaner og føringsprinsipper innenfor sitt område for å få fram konsoliderte og sammenlignbare data.

¹ Finansdepartementet har i rundskriv R-114 fastsatt anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandarder (SRS) for bruk i virksomhetsregnskapene. Fastsettelsen av standard kontoplan i det foreliggende rundskrivet påvirker ikke innholdet i eller bruken av SRS, med unntak av at grunnkontorammen (kontoplanen) i vedlegg 4 til SRS 1 erstattes av standard kontoplan for statlige virksomheter.

² DFØ vil som ledd i forvaltningen av standard kontoplan, vedlikeholde to separate veiledningsnotater for henholdsvis virksomheter som fører virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet og virksomheter som i samråd med overordnet departement, velger å benytte SRS. Utdrag av relevante konti fra standard kontoplan vil følge som vedlegg til disse veiledningsnotatene.

Kontoplanen skal innrettes slik at kravene til rapportering til bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet etter kontantprinsippet ivaretas.”

Kontoplanen må legges inn i regnskapssystemet slik at alle føringer i regnskapet (hovedboken) følger de angitte artskontiene³. Det skal ikke bokføres på artskonti som er reservert.

Virksomheter som tar i bruk standard kontoplan, skal fortsatt rapportere til bevilgningsregnskapet etter kontantprinsippet. Virksomhetens regnskapssystem må innrettes slik at denne rapporteringen skjer i samsvar med Stortingets bevilgningsreglement, Finansdepartementets rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og bevilgningsregnskapet med inndeling i poster og underspesifikasjoner⁴, og Finansdepartementets rundskriv om rapportering til statsregnskapet. Den enkelte virksomhet er ansvarlig for korrekt rapportering til statsregnskapet, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 3.3.1

Standard kontoplan er obligatorisk på det siffernivået som er angitt. Det obligatoriske nivået er fastsatt til kontonummerets tre første siffer, med unntak av kontogruppe 19 der det er angitt enkelte obligatoriske underkonti (på firesiffernivå).

Virksomheten har anledning til å ta i bruk flere sifre i kontonummeret for å ivareta virksomhetsspesifikke behov. Utgifts- og inntektsarter som spesifiseres på underkonti på for eksempel fire- eller femsiffernivå, må innholdsmessig passe inn under det overordnede obligatoriske nivået på tre sifre.

Virksomheter som velger å ta i bruk standard kontoplan i virksomhetsregnskapet, skal følge standarden fullt ut.

5. Forvaltning av standard kontoplan og rapportering fra departementene

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) er gitt myndighet til og ansvar for å forvalte standard kontoplan for virksomhetsregnskapene i staten. Spørsmål om forståelse og bruk av kontoplanen kan rettes til DFØ ved Forvaltnings- og analyseavdelingen⁵. Kontaktinformasjon er tilgjengelig på DFØs hjemmeside på internett, <http://www.dfo.no/no/Forvaltning/Standard-kontoplan>.

For å sikre at det foreligger en samlet oppdatert informasjon om kontoplaner som er i bruk i staten, har Finansdepartementet bestemt at hvert departement skal ha informasjon og oversikt over dette for departementet og underliggende virksomheter. Departementene skal ha slik

³Ikke alle konti eller kontogrupper i standard kontoplan vil være aktuelle for alle virksomheter. Virksomhetene må selv vurdere hvilke konti som er relevante å åpne for aktiv bruk.

⁴For virksomheter som tar i bruk standard kontoplan i henhold til R-102, er det i utgangspunktet ingen endring i kravene til rapportering til statsregnskapet. Det åpnes imidlertid for noen forenkling og mindre unntak ved rapporteringen av underposter på lønnsområdet. Virksomheter som tar i bruk standard kontoplan, kan unnlate å spesifisere følgende post-/underpostkombinasjoner ved rapporteringen til bevilgningsregnskapet, jf. R-101:

- 01.12 Ekstrahjelp (inntil 4 måneder)
- 01.13 Deltidsstillinger mm.
- 01.14 Lærlinger, elever, [*innkalte, klienter, innsatte*] mm.
- 01.15 Renholdspersonale

Det vil være tilstrekkelig å rapportere disse utgiftene på bevilgningsregnskapets underpost 01.11 Stillinger (faste og midlertidige). Merk imidlertid at godtgjørelse til *innkalte, klienter, innsatte*, som i ny standard kontoplan skal føres i kontogruppe 55 Annen godtgjørelse, fortsatt skal rapporteres på bevilgningsregnskapets underpost 01.14.

⁵ Se også fotnote 2 om veiledningsnotater til kontoplanen.

informasjon oppdatert og tilgjengelig for årlig rapportering til DFØ, første gang for regnskapsåret 2011.

Finansdepartementet legger opp til at informasjonen fra departementene om kontoplaner som er i bruk, skal sendes Direktoratet for økonomistyring i forbindelse med årsavslutningen.

6. Ikrafttredelse

Dette rundskrivet trer i kraft fra 1. januar 2012.

Med hilsen

Astri Tverstøl e.f.
avdelingsdirektør

Per Arvid Berdy
seniorrådgiver

Kopi:
Stortingets administrasjon
Riksrevisjonen
Direktoratet for økonomistyring

Erstattet av rundskriv R-102/ 16. november 2012